

ΟΓΕ: Πείρα από τη συζήτηση της ΟΓΕ με μαθήτριες και μαθητές σε σχολεία

Submitted by user-2 on Σάβ, 04/04/2015 - 23:00

- [ΟΓΕ](#) [1]
- [Άρθρα - Μελέτες](#) [2]

Τους χώρους των σχολείων, τις

μαθήτριες και τους μαθητές συμπεριέλαβε στο σχεδιασμό της για πλατύ άνοιγμα στις γυναίκες, με αφορμή την Παγκόσμια Μέρα της Γυναίκας, η Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας. Οι προσπάθειες των Συλλόγων και των Ομάδων οδήγησαν σε ορισμένες περιπτώσεις σε εκδηλώσεις - συζητήσεις με μαθήτριες και μαθητές, που τροφοδότησαν την ΟΓΕ με σημαντική πείρα. Για πλευρές της πείρας αυτής μιλούν στον «Ρ» η **Εύη Κοντόρα** και η **Πόπη Ξεκαλάκη**, μέλη του προεδρείου της ΟΓΕ.

--Η προσπάθεια της ΟΓΕ να απευθυνθεί στα παιδιά της λαϊκής οικογένειας δεν είναι καινούργια. Από ποιο σημείο έπιασαν το νήμα οι φετινές πρωτοβουλίες;

- **Π. Ξ.:** Είναι σωστό πως η προσπάθεια της ΟΓΕ να συζητήσει με μαθήτριες και μαθητές δεν ξεκίνησε τώρα, ούτε έχει ευκαιριακό και πρόσκαιρο χαρακτήρα. Αλλωστε πιστεύουμε ότι η εκπαίδευση είναι κομβική - βασική περίοδος για τη ζωή των κοριτσιών και τη μετέπειτα πορεία τους στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και τη λειτουργία τους σαν μητέρες, στις οικογενειακές και κοινωνικές τους σχέσεις. Το ενδιαφέρον των Συλλόγων και των Ομάδων μας έχει στο επίκεντρό του τις γυναίκες των λαϊκών στρωμάτων, άρα δεν θα μπορούσαν να απουσιάσουν από την προσοχή μας και οι μαθήτριες, η νεολαία των λαϊκών οικογενειών. Απευθυνόμαστε στις μαθήτριες και τους μαθητές που βλέπουν τη ζωή τους να στριμώχνεται ανάμεσα στο σχολείο και το φροντιστήριο, τις οικογένειές τους να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη για να τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του «νέου» σχολείου και να παλεύουν με τους όλο και πιο σύγχρονους φραγμούς στην εκπαίδευση και μόρφωσή τους. Απευθυνόμαστε στα κορίτσια στα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ), στις Επαγγελματικές Σχολές και τις Σχολές Κατάρτισης που ζουν τις συνέπειες της άθλιας κατάστασης της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Μάλιστα, η ΟΓΕ έχει ασχοληθεί και με ιδιαίτερα προβλήματα που έχουν προκύψει. Ενα χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν, το καλοκαίρι του 2013, η κατάργηση δεκάδων ειδικοτήτων στα ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ. Στις περισσότερες από αυτές τις ειδικότητες συγκεντρώνονταν κατά πλειοψηφία γυναίκες, μαθήτριες και εκπαιδευτικοί, εξέλιξη που είχε προκαλέσει την αντίδραση της ΟΓΕ και είχε αναπτυχθεί δραστηριότητα από πολλούς Συλλόγους και Ομάδες.

-- **Ε. Κ.:** Αντίστοιχη προσπάθεια να γίνουν εκδηλώσεις - συζητήσεις σε σχολεία είχε γίνει και περασμένες χρονιές, με αφορμή την 8η Μάρτη. Φέτος όμως ανταποκρίθηκαν περισσότερα σχολεία στην πρόταση της ΟΓΕ, με αποτέλεσμα να μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε με πολύ περισσότερα παιδιά, κυρίως μαθήτριες και μαθητές Γυμνασίων, των μεγαλύτερων τάξεων του Δημοτικού, καθώς και κάποιων Λυκείων. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Σύλλογοι και οι Ομάδες συνεργάστηκαν και με Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων.

-- Ποιες πλευρές ξεχώρισαν στη συζήτηση που αναπτύχθηκε με τις μαθήτριες και τους μαθητές;

-- **Ε. Κ.:** Στη μεγάλη πλειοψηφία των παιδιών δεν ήταν γνωστό τότε και για ποιο λόγο καθιερώθηκε η 8η Μάρτη ως Παγκόσμια Μέρα της Γυναίκας. Στο ερώτημα αν σήμερα οι γυναίκες έχουν κατακτήσει την ισοτιμία τους, τα περισσότερα κορίτσια, αλλά και αγόρια δεν απάντησαν καταφατικά. Υπήρχε όμως «αμηχανία» να απαντήσουν στο «τι» και «γιατί» συμβαίνει. Εδώ μπορεί κανείς να διακρίνει και την επίδραση των κυρίαρχων απόψεων για το τι σημαίνει και πού οφείλεται η ανισοτιμία των γυναικών. Για παράδειγμα, κάποια παιδιά είπαν πως καταπίεση των γυναικών υπάρχει σήμερα μόνο σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Σε άλλες περιπτώσεις επικέντρωσαν τα πρόβλημα σε φαινόμενα βίας και κακοποίησης.

Μπορούμε να πούμε πως τα παιδιά που ζουν στο περιβάλλον τους την καταπίεση, την εκμετάλλευση, αντιλαμβάνονταν ευκολότερα την παρέμβασή μας. Αξίζει να αναφέρουμε το παράδειγμα ενός μαθητή Επαγγελματικού Λυκείου. Όπως είπε, έχει μια μεγαλύτερη αδερφή η οποία είναι άνεργη και, επομένως, οι πλευρές που βάλαμε δεν του ήταν καθόλου άγνωστες.

-- **Π. Ξ.:** Ενα από τα ζητήματα που προκάλεσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις μαθήτριες, αλλά και στους μαθητές, ήταν σχετικά με την επίθεση που δέχεται το δικαίωμα στη μητρότητα. Ιδιαίτερη έκπληξη, προβληματισμό και αποτροπιασμό προκάλεσε το παράδειγμα που αναφέρθηκε με την πρακτική της κρυσταλλοποίησης των ωαρίων που προτείνουν στις εργαζόμενες επιχειρηματικά μεγάλα. Εκφράστηκαν βέβαια και απόψεις πως κάτι τέτοιο έχει λογική, καθώς οι άδειες των μητέρων είναι «κόστος» που οι επιχειρήσεις θέλουν να το αποφύγουν.

Χαρακτηριστικά ήταν τα παραδείγματα κοριτσιών από ένα ΕΠΑΛ, που δουλεύοντας από τα 15 τους χρόνια, μίλησαν για σεξιστικές συμπεριφορές στη δουλειά και παρενοχλήσεις. Ξεχωριστό παράδειγμα ήταν μια μαθήτρια 42 ετών σ' ένα ΕΠΑΛ, μητέρα ενός κοριτσιού, μονογονεϊκή οικογένεια, πιεσμένη από τη μακροχρόνια ανεργία, προσπαθούσε να τελειώσει το ΕΠΑΛ μήπως και βοηθηθεί στην αναζήτηση δουλειάς. Αντίστοιχα, το ενδιαφέρον ανακίνησαν οι αναφορές στην κατάργηση του επιδόματος τοκετού και τη χορήγηση αυτού μόνο για όσες γυναίκες γεννούν στο σπίτι. Για το θέμα των απολύσεων εγκύων έγινε αρκετή συζήτηση. Πολλά παιδιά είπαν ότι είναι παράνομες και ότι οι γυναίκες πρέπει να διεκδικήσουν το δικό τους δικαστικά, γιατί υπάρχουν νόμοι που προστατεύουν τις μέλλουσες μητέρες κι άλλα. Ορμώμενα από οικογενειακά ερεθίσματα, μίλησαν για τη «ζούγκλα που επικρατεί στις δουλειές και πού να βρεις το δικό σου».

-- Πώς εκτιμά η ΟΓΕ την προσπάθεια αυτή, τι συμπεράσματα βγάζει και πώς σχεδιάζει να τη συνεχίσει;

-- **Ε. Κ.:** Ενα σημαντικό συμπέρασμα που βγαίνει και από την πείρα που συγκεντρώσαμε από την παραπάνω δραστηριότητα, είναι πως οι μαθήτριες και οι μαθητές μπορούν να συζητήσουν και να προβληματιστούν γύρω από το ζήτημα της ανισοτιμίας των γυναικών. Δείχνουν ενδιαφέρον και διάθεση όταν τους δίνεται η ευκαιρία να πάρουν μέρος στη συζήτηση. Χρειάζεται ασφαλώς να λαμβάνουμε υπόψη την ηλικία τους, να απευθυνόμαστε με τον κατάλληλο τρόπο. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε πως τα παιδιά της λαϊκής οικογένειας έχουν μια ορισμένη πείρα από τα προβλήματα που συναντά η οικογένειά τους και τα μέλη της. Η παρέμβαση του μαθητή που προανέφερα, είναι νομίζω χαρακτηριστική. Καμία μαθήτρια και κανένας μαθητής δεν είναι απλά μονάδα. Στα σπίτια τους υπάρχουν οι μητέρες, οι αδερφές τους, που συχνά είναι άνεργες και απολυμένες. Μπορεί να υπάρχουν μικρά αδέρφια ή ξαδέρφια που δεν έχουν βρει θέση στον παιδικό σταθμό.

Θετική και χρήσιμη για τις μελλοντικές μας προσπάθειες ήταν η πείρα να βρούμε και πρόσφορους τρόπους να οργανώσουμε τη συζήτηση. Για παράδειγμα, σε μια περίπτωση αξιοποιήθηκαν λογοτεχνικά κείμενα, με ορισμένα από τα οποία τα παιδιά ήταν εξοικειωμένα μέσα από το σχολικό πρόγραμμα, ενώ άλλα τους ήταν άγνωστα. Μάλιστα, με ένα απόσπασμα από τη «Μάνα» του Μ. Γκόρκι θίξαμε και το θέμα της βίας σε σύνδεση με τις κοινωνικές συνθήκες που περιβάλλουν το φαινόμενο, συνθήκες πάνω στις οποίες αναπτύσσεται.

-- **Π. Ξ.:** Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε πως οι σχετικές πρωτοβουλίες αποτέλεσαν «μάθημα» και για τους Συλλόγους και τις Ομάδες Γυναικών της ΟΓΕ. Μια «άσκηση» να απευθυνθούμε σε ένα κοινό δύσκολο και απαιτητικό. Έτσι μετρήσαμε και την ικανότητά μας να εξασφαλίζουμε στις παρεμβάσεις μας την ισορροπία και

τη σύνδεση ανάμεσα σε ιστορικές πλευρές του ζητήματος και στη σημερινή έκφραση της ανισοτιμίας, αυτή που μπορούν να αναγνωρίσουν οι μαθήτριες και οι μαθητές στην καθημερινή τους πείρα. Αυτή η δραστηριότητα είναι μια πρόκληση και ένα χρέος της ΟΓΕ απέναντι στη νέα γενιά των κοριτσιών των λαϊκών οικογενειών. Πιο ώριμες κι εμείς μπορούμε να συνεχίσουμε αυτή την επικοινωνία με τους μαθητές και τις μαθήτριες, με πολύμορφες δραστηριότητες από τους Συλλόγους και τις Ομάδες Γυναικών της ΟΓΕ. Κανένα κοινωνικό πρόβλημα (φραγμοί στη μόρφωση, ναρκωτικά, σχολικός εκφοβισμός κλπ.), που εκφράζεται και μέσα στα σχολεία, δεν μας είναι ξένο και επιδιώκουμε να ανοίξουμε συζήτηση με τις γυναίκες των λαϊκών οικογενειών και τα παιδιά τους.